

Kooliõnnetus ei hüüa tulles

Kaja üheksa-aastane poeg kukkus kooli ujula libedal põrandal ja murdis jalaluu. Ema hinnangul oli poiss küll ise hooletu, kuid ka õpetaja oleks pidanud märjal põrandal jooksmise ära keelama. Kajale jäi mulje, et kool ei teinud õnnetusest mingeid järeldusi.

"Õpetaja hooletuse tõttu pidi haigekassa poisi ravimiseks raha kulutama. Meie mehega istusime üleval mitu murlikku ööd ja kolleegid olid sunnitud minu "sinise lehe" ajal tegema topelttööd," on Kaja pahane.

Kaja saab aru, et õpetajad ei suuda kõigi laste tormlemist jälgida. Nii ei tahagi ta kedagi otseselt süüdistada. Pealegi peab laps pärast paranemist samas koolis edasi õppima. Ema oleks vaid soovinud, et koolis oleks juhtunud arutatud. Nii saanuks ehk tulevikus sarnasteid traumasid ära hoida.

Muhud tulevad kergesti

Tallinna Ühisgümnaasiumi direktori Kalju Schaffriku sõnul peavad õpetajad vastutama selle eest, et tunnis oleksid õppetööks ohutud tingimused. Kui tema juhitas koolis midagi juhtub, vaatab ta eelkõige, kas õpetaja oli laste ohutuse taganud. Juhul kui on selgelt näha õpetaja süü, tehakse talle käskkiri. Raskema õnnetuse korral võib kaasneda ka kriminaalvastutusele võtmine.

"Tegelikult juhtub lastega rohkem õnnetusi siiski väljaspool kooli. Koolis saadakse enamasti vaid muhke, kuigi aastast juhtub meil umbes kolm raskemat õnnetust," jagab direktor oma kogemusi. Tema sõnul oleks vahetund täiesti ohutu vaid siis, kui lapsed käiksid nõõri mööda. Loobuda ei saa ka kehalise kasvatus tunnis korvpalli mängimisest, kuigi just seal vigastatakse kergesti hüppeliigest.

Haridusministeeriumi kehalise kasvatus metoodiku Milvi Miili sõnul peab koolidirektor pärast lapsega juhtunud õnnetust õpetaja tegevust analüüsima ja vajadusel karistuse määrama. Raskemad juhtumid jõuavad arutamiseks ka kohalikku omavalitsusse. Metoodiku mäletamist mööda on kohtu abi lahendatud juhtumeid olnud väga vähe.

Milvi Miili sõnul oli ohutus varem õpetajate pikaajaliste täienduskursuste üks teemasid. Praegu enam nii mahu-

Algklassiõpilastelt ei saa nõuda, et nad vahetunnis nõõri mööda käiksid. Seda enam peab aga õpetajal olema ohuvaistu.

MARKO MUMM

kaid kursusi ei korraldata. Erinevalt eelmisest on ohutusnõuded kadunud ka Riigi Teatajas vastilmunud õppekavast. "Demokraatia on jätnud koolidirektori otsustada ka selle, kas ta paneb ohutusnõuded raamituna võimalikult seinalle või ei," toob metoodik välja praegused kitsaskohad.

Erialaõpetaja oskab ohtu näha

Martini pojalt kahtlustas õpetaja peapõrutust, sest poiss oli pärast ronimisedelilt kukkumist uimane. Traumpunktis selgus, et õpetaja oli üleliia muretsenud – poiss pääses vaid ehmatusega.

Milvi Miili sõnul küsitleti hiljuti 200

kooli õpetajaid. Paljud kehalise kasvatus tunde andnud õpetajad tunnistasid, et teevad seda tööd vaid tundide arvu pärast. Milvi Miil teab koole, kus kehalise kasvatus õpetajad töötavad algklassiõpetajatest kolleegide "usinususe" tõttu alakoormusega. "Kõik sõltub kooli direktori suhtumisest. Kui esimeses klassis võib kehalist kasvatust anda ka algklassiõpetaja, siis hiljem peaks lastega tegelema eriharidusega inimene. Talle on jagatud teadmisi ohtude ja riskiharjutuste kohta," sõnab metoodik, kel on 23-aastane kehalise kasvatus õpetaja töö kogemus.

Milvi Miili kogemus näitab, et kehalise kasvatus õpetajad on saanud hea esmaabi koolituse. Samuti on nad kursis kõige uuema, sest õpetavad koolis

ka terviseõpetust.

Metoodiku hinnangul on hoopis hull see, et kool võib ise otsustada, kui palju lapsi tundi kokku panna. Mida rohkem lapsi ühes tunnis on, seda raskem on neid aga jälgida.

Kas sa said palju joosta?

Alevikooli õpetaja Ketlini sõnul peaksid vanemad ka kodus lastele rääkima koolis varitsevatest ohtudest. Õpetajate jutust ainult ei piisa, sest lapsed on kiired unustama. "Korrapidajaõpetajal jääb mahti vaid tuntud kraaklejate seбивast massist üles otsimiseks," räägib Ketlin koolitöö kogemusi.

Tallinna Ühisgümnaasiumi algklasside õppealajuhataja Hinge Matvei sõ-

nul ei saa esimese–teise klassi õpilastelt nõuda, et need pärast 45-minutist täiskoormusega tundi liikumatult oleksid. Õpetaja kohus on jälgida, et olukord ei muutuks lastele ohtlikuks. Väga oluline on, et õpetaja tabaks ära õiged hetked, sest laste tujud ja tahtmised on väga ootamatud.

Ühisgümnaasiumi direktori Kalju Schaffriku sõnul tasuks vanematel sõbraliku vestluse käigus kodus uurida, mida laps päeval koolis teeb. "Küsi kodu, kas sa said täna koolis palju joosta," annab ta nõu. "Sellisele ümbernurga-küsimusele vastavad lapsed ausalt. Lapsi tasub alati manitseda olla ettevaatlikum, ka siis, kui vastus vanemaid rahuldab."

MALLE PAJULA